

6 ročník

Šiestaci, ďakujem všetkým, ktorí vypracovali pracovné listy. Pre lepšie pochopenie pripájam prezentáciu . Rovnako na overenie vedomostí pracovný list.

Nezľaknite sa!!! Poznámky sú obširnejšie, aby ste si čítali, dozvedeli sa veľa nového a zároveň všetko hľadali na mape – atlas, učebnica –str.76,77

V prípade nejasnosti a otázok mi môžete napísať na smolejneo@azet.sk. Na túto adresu zašlite aj vypracované pracovné listy.

[https://cloud5x.edupage.org/cloud/azia -
oblasti.pdf?z%3Au2KuCzJrq2%2FbR%2BW9nKlwK2KMZ0cPyNmuTwYT34f3RuGmpxGpilTw9qyCjO7xlfFh](https://cloud5x.edupage.org/cloud/azia_-_oblasti.pdf?z%3Au2KuCzJrq2%2FbR%2BW9nKlwK2KMZ0cPyNmuTwYT34f3RuGmpxGpilTw9qyCjO7xlfFh)
[https://cloud5x.edupage.org/cloud/Azia_fyzicka_mapa.pdf?z%3Afde1uDUQtu86jkfeBYIDgcToSr7gL90rg
oXdWHqkPi1yIVIF7zm%2F0znSYEvSNDh](https://cloud5x.edupage.org/cloud/Azia_fyzicka_mapa.pdf?z%3Afde1uDUQtu86jkfeBYIDgcToSr7gL90rgoXdWHqkPi1yIVIF7zm%2F0znSYEvSNDh)

Juhozápadná Ázia

- leží na rozhraní 3 svetadielov: Ázie, Európy a Afriky
- jej väčšia časť sa často označuje ako **Blízky Východ**
- patrí tu **18 štátov**, z nich najvýznamnejšie sú:
 - Turecko** (jeho malá časť leží aj v Európe)
 - Irán**
 - Saudská Arábia**
 - Irak**
 - Izrael**
 - Cyprus** (je rozdelený na grécku a tureckú časť)
 - Arménsko, Gruzínsko, Azerbajdžan** – spolu ich nazývame zakaukazskými štátmi
- veľkú časť JZ Ázie zaberá **Arabský polostrov** a polostrov **Malá Ázia**
- územie JZ Ázie obmývajú napr.: Červené more, Arabské more, Perzský záliv, Stredozemné more, Čierne more, Bospor a Dardanely, Kaspické more...
- na Arabskom polostrove sú púšte, napr. Rub – al - Kháli, Nafúd
- na severe Arabského polostrova je **Mezopotámska nížina** s riekami **Eufrat** a **Tigris**
- od Turecka po Irán sa tiahnu pohoria – túto oblasť postihujú zemetrasenia
- najvyšším pohorím JZ Ázie je **Kaukaz**
- je to oblasť, kde vznikli **najstaršie civilizácie** (najmä oblasť Mezopotámskej nížiny)
- vznikli tu prvé mestá, štáty v dejinách ľudstva – táto oblasť sa nazýva aj krajinou **Úrodného polmesiaca**
- po tisícročia sa tu striedali rôzne národy, ríše, kultúry i náboženstvá
- vznikli tu svetové náboženstvá: na území Izraela **judaizmus** a **kresťanstvo** (územie je známe ako Svätá zem) a neskôr vznikol **islam**
- JZ Ázia je osídlená nerovnomerne – riedko: púštne a horské oblasti
 - hustejšie: pobrežné oblasti, pri riekach, v oázach
- bohatstvo tejto oblasti je lákadlom pre prisťahovalcov
- **najľudnatejšie** štáty sú: **Irán** a **Turecko**
- **najväčším mestom** v tejto časti Ázie je starobylý **Istanbul** v Turecku (mesto leží na oboch brehoch Bosporskej úžiny; má okolo 10 miliónov obyvateľov)
- takmer rovnako veľké je aj hlavné mesto Iránu – **Teherán**
- ďalšie významné mestá: **Bagdad** (Irak)

Rijád (Saudská Arábia)

Tel Aviv (Izrael)

Jeruzalem (Izrael)

Mekka (posvätné pútnické mesto moslimov v Saudskej Arábii)

- najpočetnejšie národy: **Arabi** (na Arabskom polostrove)

Peržania (najmä v Iráne)

Turci (v Turecku a na severe Cypru)

- v tejto oblasti žijú aj **Kurdi** – veľký národ **bez vlastného štátu** (žijú najmä v Turecku, Iraku a Iráne)

- žijú tu aj **Palestínčania** (arabskí obyvatelia Izraela), ktorí sú v dlhotrvajúcom konflikte s **Izraelčanmi**, ktorí sú židovského pôvodu

- JZ Ázia je oblasťou rôznych **sporov a častých konfliktov**, čo vyplýva z pestrosti národov a náboženstiev, ale ich príčinou bolo aj nerastné bohatstvo (ropa) a boj o moc

- v súčasnosti je v oblasti prevládajúcim náboženstvom islam, ku kresťanom patria obyvatelia Arménska, Gruzínska a gréckej časti Cypru; štátnym náboženstvom v Izraeli je judaizmus

- význam tejto oblasti vzrástol po objave **ropy a zemného plynu** (polovica svetových zásob ropy)

- ťaží sa najmä v **Perzskom zálive** a v Azerbajdžane z **Kaspického mora**

- časť ropy sa spracúvava v oblasti a časť sa vyváža ropovodmi a tankermi

- dnes popri **remeslách**, ktoré pretrvali dodnes či už ako potreba pre domáce obyvateľstvo alebo pre turistov, sa už vo všetkých štátoch udomácnil **priemysel**

- v ropných štátoch: petrochemický, chemický, farmaceutický

- inde: tradičné odvetvia – potravinársky, textilný, kožiarsky

- dôležitá je aj **poľnohospodárstvo**, ktoré síce pociťuje **nedostatok poľnohospodárskej pôdy** (púšte), ale rozvíja sa najmä v povodí riek, v oázach – kde je možnosť **zavlažovania**

- v súčasnosti sa oblasť stáva aj významnou oblasťou **cestovného ruchu**:

kultúrne pamiatky

posvätné miesta (Mekka)

letoviská na pobreží Stredozemného mora, v Turecku a na Cypre

luxusné strediská v bohatých štátoch Perzského zálivu – najznámejšie je mesto Dubaj

skalné mesto Petra v Jordánsku

Irak s mnohými vykopávkami starovekých miest

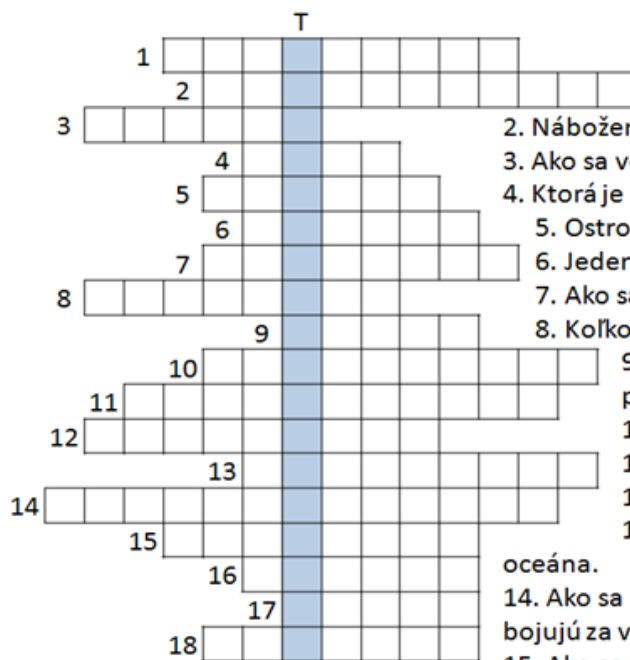
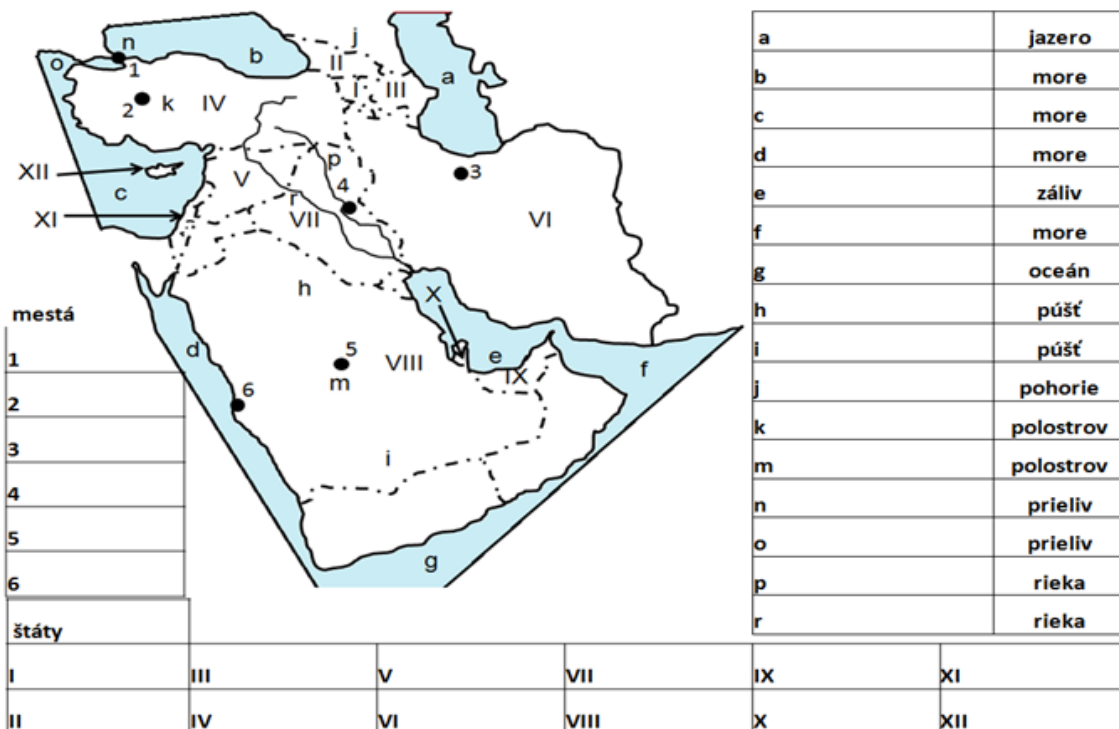
prírodné krásy Kaukazu

- kvôli bezpečnosti však turisti niektoré miesta obchádzajú

Dole máte pracovný list, pri slepej mape použijete atlas, pri tajničke využijete poznámky. Kto nemá atlas využije mapu na strane 76, 77 v učebnici.

Pre spestrenie trochu kvízu:

https://lepsiageografia.sk/wp-content/themes/r2m2/kvizy_hry/Juhozapadna_azia/index.html

1. Mezopotámska nížina a východné pobrežie Stredozemného mora sa často označovalo ako Úrodný _____.
2. Náboženstvo, ktoré vzniklo v JZ Ázii pred 2 000 rokmi.
3. Ako sa volá najvyššie pohorie JZ Ázie?
4. Ktorá je najvýznamnejšia nerastná surovina JZ Ázie?
5. Ostrovný štát ležiaci v Stredozemnom mori.
6. Jeden z prielivov oddeľujúci JZ Áziu od Európy.
7. Ako sa volá najľudnatejšie mesto JZ Ázie?
8. Koľko štátov tvorí juhozápadnú Áziu?
9. Ako sa volá mesto JZ Ázie, ktoré je cieľom púti moslimov?
10. Ropa sa ťaží v oblasti _____ mora.
11. Aký je iný názov používaný pre JZ Áziu?
12. Ako sa volá hlavné mesto Izraela?
13. Červené a Arabské more patria do _____ oceána.
14. Ako sa označujú arabskí obyvatelia Izraela, ktorí bojujú za vytvorenie svojho nezávislého štátu?
15. Ako sa volá najvýznamnejší národ žijúci v Iráne?
16. Cez Mezopotámsku nížinu tečie Eufrat a _____.
17. Ako sa volá jedna z púští juhozápadnej Ázie?
18. Ako sa volá najväčší polostrov JZ Ázie (Ázie)?

